

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse – forslag til endringer i barnevernloven

Vi viser til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets brev av 05.09.2012. Fylkesmannen i Buskerud slutter seg til hovedtrekkene i endringsforslagene, og har valgt ut enkelte punkter for nærmere presisering av våre synspunkter.

DEL2 OPPGAVE- OG FINANSIERINGSFORSLAGET

8 Bedre samhandling mellom stat og kommune – endring i finansieringsform

Vi er enig i at økte kommunale egenandeler ved institusjonsplasseringer kan bidra til å initiere at kommunene setter i verk dyrere kommunale tiltak, og at institusjonsbruken dermed reduseres. Dette vil forhåpentligvis medføre at barna får bedre kvalitet i tiltak de tilbys.

Vi ser imidlertid store utfordringer ved å komme fram til en god løsning på en omfordeling av midler mellom stat og kommuner, og håper dette blir gjenstand for en egen høringsrunde. Våre betenkeligheter knytter seg først og fremst til små kommuner som ikke tidligere har hatt barn plassert i institusjon. Disse vil få en betydelig større utgift ved nødvendige plasseringer enn i dag. Dette bør det tas høyde for i en ny omfordelingsnøkkel.

Vi ser også en fare for Bufetats muligheter til å videreutvikle omfanget av og innholdet i institusjonstilbudet, ved at deres netto driftsbudsjett (før inntekter fra kommunene) blir redusert.

DEL 3 STYRKET RETTSSIKKERHET FOR BARNA I BARNEVERNET

12 Lovfesting av krav til forsvarlighet i barnevernloven

Vi slutter oss til forslaget om å lovfeste kravet til forsvarlige tjenester, slik at dette harmoniseres med helse- og sosiallovgivningen. Viktigheten av felles normer å vurdere de forskjellige tjenestene etter, er spesielt aktualisert ved tilsyn med samordnede, tverrfaglige tjenester.

13 Barns rett til medvirkning og barns mulighet til å ha en særskilt tillitsperson

Vi støtter forslaget om at barn skal ha rett til å la seg bistå av tillitsperson, men ønsker en sterkere rett enn det lovendringsforslaget legger opp til. Vi støtter barnevernsbarnas ønske om at alle barn som plasseres utenfor hjemmet skal få oppnevnt en tillitsperson gjennom vergemålsordningen, som skal bistå barnet gjennom hele plasseringstiden, uavhengig av eventuelle flyttinger eller saksbehandlerskifter. Vi mener at tillitspersonen må ha et videre mandat enn bare å bistå i samtaler og på møter.

14 Begrepsbruken i barnevernloven

Vi mener Barnevernproffenes argumentasjon for å endre begrepsbruken i barnevernet er tilstrekkelig for at vi også går inn for en endring. Begrepene som inneholder «foster» kan greit byttes ut med «omsorg», likeledes kan «institusjon» byttes ut med «hjem». Vi er derimot ikke enig i at begrepet «tilsyn» byttes ut med «tillit», da vi mener dette er misvisende og vil skape forvirring om rollen til tilsynsførere. Vi mener «kontroll» er et mer dekkende begrep. Vi ser ikke i samme grad behovet for eller nytten av å endre begrepet «barn med alvorlige atferdsvansker». Vi mener det er viktigere at bruken av dette begrepet ikke knyttes til f.eks. betegnelse eller navn på institusjoner i offentlig sammenheng.

20 Tilsyn og kontroll med barn i fosterhjem

Vi har tidligere gitt uttrykk for at ansvaret for tilsynsførerordning med fosterhjem bør tillegges Fylkesmannen. Vi slutter oss imidlertid nå til departementets forslag til endringer, men håper at forslaget til ny tilsynsforskrift også innbefatter regulering av betalingsordningene. Vi har sett uheldige utslag av at kommuner overbyr hverandre for å kapre velkvalifiserte tilsynsførere, spesielt når det er en annen kommune som er omsorgskommune, og dermed ansvarlig for å bære utgiftene. Som et minimum mener vi at det bør legges til grunn at omsorgskommunen og fosterhjemskommunen kommer til enighet om betalingen før tilsynsfører engasjeres.

Det viktigste hensynet ved en endring av tilsynsførerordningen bør være at kvaliteten på tilsynet heves og sikres. Vi ville derfor foretrukket at ansvaret for opplæring ikke utelukkende blir et kommunalt ansvar. Vi mener at Bufetat eller Fylkesmannen (eller begge i samarbeid) bør tillegges et ansvar for løpende opplæring av tilsynsførere.

21 Endring av tilsynsforskriftens krav til årlig systemrevisjon av barneverninstitusjoner
Departementets synspunkter og forslag til endringer er helt i tråd med våre meninger og ønsker.

22 Tilsyn med statlige barneverntjenester

Fylkesmannen i Buskerud er ikke komfortabel med den foreslåtte endringen i tilsynsansvaret overfor statlige barneverntiltak. Vi har alltid hevdet at vi burde ha tilsynsansvar med Bufetat som *institusjonseier*, som en naturlig forlengelse av vårt ansvar for institusjonstilsynet. Vi mener likevel at det ikke er hensiktsmessig at Fylkesmannen skal føre tilsyn med øvrige statlige tjenester og tiltak etter barnevernloven. Erfaringsmessig er den største svakheten ved disse tjenestene og tiltakene at de bare finnes i begrenset omfang. Vi mener at Fylkesmannens tilsyn i alle hensyn skal være en rettssikkerhet for at brukerne får de tjenester og tiltak de har behov for. Hvis det skal gi mening å føre tilsyn med alle de statlige tjenestene og ytelsene, må Fylkesmannen også ha myndighet til å pålegge Bufetat å *opprette* tiltak, ikke bare å nedlegge. En slik utvidelse av Fylkesmannens myndighet vil gripe sterkt inn i Bufetats egen styring av virksomheten, og anses ikke ønskelig.

23 Presisering av barnevernloven § 8-4 om oppholdskommunens ansvar for å reise sak for fylkesnemnda

Vi er fornøyd med at det nå fremmes et forslag om endringer i barnevernlovens § 8-4, og ser dette i sammenheng med vår henvendelse til Departementet om nevnte forhold datert 21.01.2010. Vi har der redegjort nærmere for vårt syn på saken. Vi vil imidlertid påpeke at den foreslåtte endringen til nytt annet ledd i § 8-4, bare delvis imøtekommer det behovet vi ser for å hindre at familier flykter fra barnevernet i en kommune til en annen kommune, og at fraflyttingskommunen fraskriver seg ansvaret. I tillegg til den foreslåtte endringen mener vi det trengs en presisering av begrepet «sak er reist». Vi mener at en kommune som har

konkludert med at en sak skal fremmes for Fylkesnemnda, bør ha fortsatt ansvar for saken fra det tidspunkt da konklusjonen er presentert for sakens parter. Bare slik kan vi sikre at barn i en alvorlig livssituasjon får rett hjelp til rett tid (forsvarlige tjenester), selv om foreldrene bestemmer seg for å flytte til en annen kommune.

Med hilsen

Rannar Schau Carlsen
ass. fylkesmann

Ole H. Bals

Kopi på e-post til:
Postmottak hos landets fylkesmannsembeter